

JUSTITSMINISTERIET

Administrationsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 3. juli 2014
Kontor: Budget- og planlægningskontoret
Sagsbeh: Michelle Argir Simonsen
Sagsnr.: 2014-0030-2144
Dok.: 1168212

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 888 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 8. april 2014. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Karen Hækkerup

/

Rikke Freil Laulund

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 888 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren oplyse, hvor meget strafskærpelsen for hjemmerøverier har kostet pr. år i antal fængselspladser og i kroner og ører, siden den blev indført? Vil ministeren endvidere med udgangspunkt i den nuværende kriminalitetsrate estimere, hvad udgiften pr. år vil være, når skærpelsen har fået fuld effekt, dvs. når samtlige indsatte, der udstår straf for hjemmerøveri, er blevet dømt efter strafskærpelsens indførelse?”

Svar:

1. Ved lov nr. 760 af 29. juni 2011, der trådte i kraft den 1. juli 2011, er straffelovens § 288 ændret, således at et egentligt hjemmerøveri herefter som udgangspunkt skal anses for at være røveri af en sådan grov beskaffenhed, at forholdet henføres under strafskærpelsesreglen i straffelovens § 288, stk. 2, hvorefter strafferammen er fængsel i indtil 10 år.

Ved et egentligt hjemmerøveri forstås ifølge forarbejderne til loven et røveri, hvor gerningsmanden og forurettede ikke har forudgående personlige relationer, hvor motivet må antages at være en formodning om værdier i forurettedes hjem, og hvor gerningsmanden er trængt ind i det private hjem, uanset at beboeren var hjemme.

Det fremgår endvidere af forarbejderne til loven, at det samtidig tilsigtes, at straffen i de pågældende sager forhøjes til det dobbelte i forhold til den straf, der hidtil har været fastsat af domstolene, således at straffen for et egentligt hjemmerøveri som udgangspunkt vil være fem års fængsel.

Fordoblingen af straffen for egentlige hjemmerøverier skønnes ifølge lovforslaget at medføre et øget behov for fængselskapacitet med op til 150 årspladser fra 2014 og frem. Etablering af de nye pladser vil skulle ske under hensyntagen til, hvornår effekten af strafskærpelserne indtræder, og til det samlede kapacitetsbehov i kriminalforsorgen på det givne tidspunkt.

De forventede stigninger i kapacitetsbehovet var baseret på et umiddelbart fagligt skøn fra Justitsministeriet. Det fremgår af forslaget til finanslov for 2012, at skønnene skulle kvalificeres. Endvidere følger det af bemærkningerne til lovforslaget, at de økonomiske konsekvenser af lovforslaget ville blive afklaret i forbindelse med drøftelserne i efteråret 2012 om en ny flerårsaftale for kriminalforsorgen.

2. I forbindelse med udredningsarbejdet forud for forhandlingerne om en flerårsaftale for kriminalforsorgens økonomi i 2013-2016 blev skønnet kvalificeret nærmere til brug for en samlet vurdering af kriminalforsorgens kapacitet.

Beregninger som Justitsministeriets Forskningskontor har foretaget i marts 2012 på grundlag af data fra Danmarks Statistik vedrørende strafflængden for ”røveri i hjemmet” i 2009 og 2010 viste, at skærpelsen af straffen for hjemmerøverier vil øge belægsbehovet med mellem 105 og 163 belægsenheder årligt alt afhængigt af, om hjemmerøverier defineres som røverier i hjemmet med domme på minimum 1 eller 1 ½ års fængsel. I fremskrivningen blev der anlagt en gennemsnitsbetragtning, hvorfor effekten på dette tidspunkt forventedes at udgøre 134 belægsenheder.

Der blev på denne baggrund foretaget beregninger af den forventede indfasningstakt af strafskærpelserne. Beregningerne viste, at strafskærpelserne vil blive indfaset gradvist frem mod marts 2015, hvor den forudsatte effekt på 134 belægsenheder vil være fuldt indfaset. Indfasningen af det øgede belægsbehov forventedes at udgøre 28 belægsenheder i 2013, 86 belægsenheder i 2014, 133 belægsenheder i 2015 og 134 belægsenheder i 2016.

Det bemærkes, at der i beregningerne af den belægsmæssige effekt af strafskærpelserne ikke er taget højde for en eventuel forebyggende effekt af disse.

3. Der er til brug for de ønskede beregninger taget udgangspunkt i en opgørelse over den gennemsnitlige strafmasse i 2010 (året inden strafskærpelsen) samt i 2012 og 2013 (årene efter strafskærpelsen) ved ubetinget fængsel for overtrædelse af straffelovens § 288, stk. 1 og 2, hvor der har været tale om røveri mod en person i egen bolig (hjemmerøveri). Opgørelsen er baseret på oplysninger fra Danmarks Statistik. Det bemærkes, at opgørelsen over hjemmerøverier antageligt vil omfatte flere typer af hjemmerøverier end de egentlige hjemmerøverier, som omfattet af den oven for nævnte strafskærpelse. Det er forudsat, at der vil ske prøveløsladelse i et omfang svarende til, at 75 pct. af den samlede strafmasse fuldbyrdes.

Som det fremgår af nedenstående tabel, er den gennemsnitlige strafflængde for hjemmerøveri efter § 288, stk. 1, ret ensartet i de tre år, mens den gennemsnitlige strafflængde for sager, der henhører under § 288, stk. 2, vokser noget. Samtidig synes fordelingen mellem sager efter henholdsvis stk. 1 og stk. 2 at have forrykket sig, således at der både absolut og relativt set er

flere sager efter § 288, stk. 2, i 2012 og 2013 end i 2010. Dette kan skyldes, at lovændringen har indebåret, at flere sager falder under § 288, stk. 2.

	Antal domme § 288, stk. 1	Længde (i mdr.) for § 288, stk. 1	Antal domme § 288, stk. 2	Længde (i mdr.) for § 288, stk. 2
2010	97	19,8	9	43,7
2012	69	19,9	14	50,6
2013	74	22,7	14	49,3

En enkel beregning viser, at der i 2010 blev idømt i alt knap 33 års fængsel for hjemmerøverier efter § 288, stk. 2, mens det i 2012 drejede sig om 59 år og i 2013 om 58 år. Der er altså tale om en øgning af strafmassen med ca. 26 år, der – når der tages hensyn til, at prøveløsladelse sker i et omfang svarende til, at 75 pct. af den samlede strafmasse fuldbyrdes – svarer til ca. 19 års afsoning.

Det kan ikke udelukkes, at der her er tale om en overestimering, idet der, som nævnt ovenfor, kan være tale om, at enkelte af de domme, der tidligere ville være pådømt efter § 288, stk. 1, nu falder under § 288, stk. 2, hvorfor den strafmasse, disse sager ville være resulteret i inden strafskærpelsen, skal fratrækkes beregningen.

Hvis det antages, at tabellen giver et korrekt billede af forholdene, og at antallet og længden af domme for hjemmerøveri efter § 288, stk. 2, fremover vil svare til det, der var i 2012 og 2013, kan det forventes, at strafskærpelsen ved den fulde belægsmæssige effekt årligt vil medføre et yderligere belæg på 19 årspladser. Direktoratets beregninger har taget udgangspunkt heri.

Det bemærkes, at antallet af anmeldelser for røveri i hjemmet de seneste år samlet set er faldet fra 371 anmeldelser i 2009 til 218 anmeldelser i 2013. Faldet i antallet af anmeldelser må antages at have haft en betydning for strafskærpelsens effekt på strafmassen.

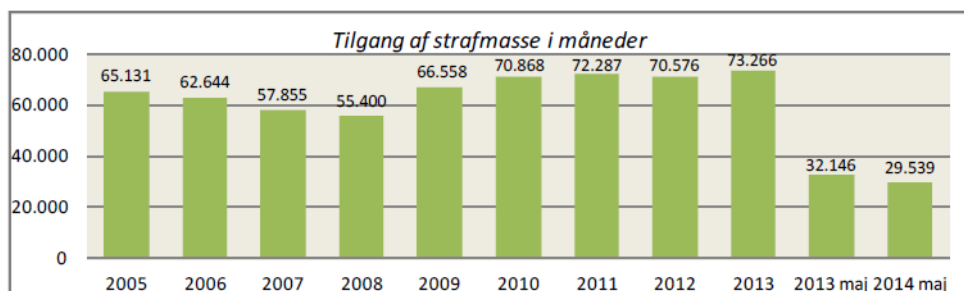
4. Strafskærpelsen forventes at have fuld effekt i 2016. Indtil da øges belægget kun gradvist, fordi det øgede belæg først vil indtræffe, når den del af dommen, der indeholder strafskærpelsen, fuldbyrdes. Direktoratet for Kriminalforsorgen har på den baggrund vurderet, at strafskærpelsen ikke har medført en øgning af belægget i 2011 og 2012, mens det er vurderingen, at der i 2013 er sket en lille øgning af belægget med ca. 4 indsatte

som følge af strafskærpelsen, hvilket svarer til ca. 2,2 mio. kr. i årlige merudgifter (2014-priser).

Når strafskærpelsen har fået fuld effekt, forventes det – på baggrund af den oven for nævnte opgørelse over hjemmerøverier – at medføre en øgning af belægget med 19 indsatte. Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst, at et yderligere belæg på 19 indsatte svarer til ca. 10,3 mio. kr. i årlige merudgifter (2014-priser).

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst, at der i beregningerne er forudsat en gennemsnitlig pris pr. fangedag på 1.485 kr. (2014-priser), beregnet på baggrund af prisen pr. fangedag for henholdsvis åbne og lukkede fængselspladser, da det ikke er muligt at opgøre fordelingen af strafskærpelsens effekt på henholdsvis åbne og lukkede fængselspladser.

5. Det bemærkes endeligt, at der i perioden 2011-2013 i øvrigt har været en stigende tilgang i den samlede strafmasse, jf. nedenstående tabel.

Det er efter Justitsministeriets opfattelse for tidligt at drage endelige konklusioner om effekten af strafskærpelsen for hjemmerøveri set i forhold til kriminalforsorgens samlede kapacitetsbehov. Det kan dog allerede nu udledes, at strafskærpelsen for hjemmerøveri fra 2011 ikke forventes at indebære den effekt, der oprindeligt blev lagt til grund.